PSİKOLOJİ · 2. ÜNİTE

Gelişimi Anlamak · Etkinlik Föyü

Ad Soyad: .....
Sınıf / No: .....

Etkinlik 1 · Büyüme mi, olgunlaşma mı, öğrenme mi?

Her durumun hangi kavrama örnek olduğunu yaz: büyüme · olgunlaşma · öğrenme · hazır bulunuşluk.

1. Bebek Ada'nın parmak kasları yeterince geliştiğinde, yerdeki küçük bir boncuğu iki parmağıyla tutabilmesi	
2. Defne'nin dedesini izleyip onunla defalarca oynayarak tavla oynamayı kazanması	
3. Yüzme kursuna yazılmak isteyen Efe'nin sudan korkmaması, nefesini tutabilmesi ve hocanın yönergelerini izleyebilmesi	
4. Yiğit'in ayakkabı numarasının bir yılda 34'ten 37'ye çıkması	
5. Ece'nin her gün çalışarak klavyede on parmak yazabilir hâle gelmesi	
6. Bebeğin son sağlık kontrolünde kilosunun iki kilo artmış olması	

Etkinlik 2 · Hangi gelişim ilkesi?

Her gözlemin hangi gelişim ilkesine örnek olduğunu yaz. Listedeki iki ilke hiçbir gözleme uymuyor.

Baştan ayağa doğrudur · Bir bütündür · Bireysel farklılıklar vardır · Genelden özele doğrudur · İçten dışa doğrudur · Kritik dönemler vardır · Nöbetleşe devam eder · Yordanabilir bir sıra izler

1. Uzun süre hastanede yatıp okula gidemeyen bir çocuğun hem ders başarısı hem de arkadaşlıkları etkilenir.	
2. Küçük bir çocuk topu önce iki koluyla kucaklayarak tutabilir; yıllar sonra tek eliyle havada yakalar.	
3. Aynı sınıftaki ikiz kardeşlerden biri okumayı ekim ayında, öteki şubatta söker.	
4. Emekleyen bebek kollarını ustaca kullanır ama bacaklarını henüz aynı ustalıkla kullanamaz.	
5. Bir çocuğun boyu bir dönem hızla uzar; boyunun yavaşladığı yıllarda ise dili hızla zenginleşir.	
6. Çocuk önce tek tek sözcükler, ardından iki sözcüklü söyleyişler, daha sonra uzun cümleler kurar; hiçbir çocuk konuşmaya uzun cümlelerle başlamaz.	

felsefesinifi.com

Etkinlik 3 · Hangi dönem?

Her durumun hangi gelişim dönemine uyduğunu yaz: bebeklik · ilk çocukluk · orta ve son çocukluk · ergenlik · ilk yetişkinlik · orta yetişkinlik · ileri yetişkinlik.

1. Emekli olalı on yıl olan Nuri Bey torunlarına ahşap işçiliğini gösteriyor, bir de gönüllü olarak semt kütüphanesinde çalışıyor.	
2. Zehra yeni kurduğu evin aylık bütçesini çıkarıyor; iş yerinde de ilk büyük projesini yönetiyor.	
3. Arda okulda çarpım tablosunu çalışıyor; sıra arkadaşı üzüldüğünde kendini onun yerine koymaya çalışıyor.	
4. Yasemin Hanım okuma gözlüğü kullanmaya başladı; iş yerine yeni gelen stajyerlere yol gösteriyor.	
5. Battaniyenin altına saklanan topun hâlâ orada olduğunu anlayan Lina, battaniyeyi kaldırıp topu buluyor ve "top" diyor.	
6. Kaan dişlerini kendisi fırçalıyor; oyuncak bloklardan kurduğu kaleye "uzay üssü" diyor ve oyununu bu hayale göre sürdürüyor.	
7. Berk adalet gibi soyut kavramları tartışmaktan hoşlanıyor; bir yılda boyu belirgin biçimde uzadı.	

Etkinlik 4 · Havighurst'e göre hangi dönemin görevi?

Her durumun Havighurst'ün hangi döneminin görevini yansıttığını yaz: erken çocukluk · orta çocukluk · ergenlik · erken yetişkinlik · orta yetişkinlik · ileri yetişkinlik. (Havighurst'ün yaş aralıkları gelişim dönemlerinden biraz farklıdır.)

1. Leyla Hanım üniversite tercihi yapan kızına yol gösteriyor; kendisi de boş zamanlarında fotoğraf kursuna gidiyor.	
2. Eşini kaybeden Hasan Bey kayıpla başa çıkmaya, torunlarının yakınında yeni bir gündelik düzen kurmaya çalışıyor.	
3. Mira tuvalet alışkanlığı kazanıyor; çorbasını kaşıkla kendisi içmeye başladı.	
4. Can ilk yaz işini ailesine danışarak ama kararı kendisi vererek seçti; değişen bedenine de alışmaya çalışıyor.	
5. Burak ilk maaşıyla kirasını kendisi ödemeye başladı; eşiyle ev işlerini nasıl paylaşacaklarını konuşuyor.	
6. Elif mahalle maçında takım arkadaşlarıyla uyum içinde oynamaya çalışıyor; okulda bölme işlemi yapıyor.	

felsefesinifi.com

Etkinlik 5 · Hangi zekâ türü?

Her durumda en çok hangi zekâ türünün kullanıldığını yaz: akışkan zekâ · analitik zekâ · duygusal zekâ · kristalize zekâ · ruhsal zekâ · sosyal zekâ.

1. Ailesi başka bir şehre taşınmak zorunda kalan Deniz, bu değişikliğin kendi hayatında ne ifade ettiğini derinlemesine düşünüyor ve iç gücüne dayanarak zor günleri atlatıyor.	
2. Yıllardır okuduğu romanlar sayesinde Ahmet, bir bilgi yarışmasındaki edebiyat sorularını kolayca cevaplıyor.	
3. Yeni çıkan bir zekâ oyununda İrem, şekillerin dizilişindeki gizli düzeni çözüp sıradaki şekli buluyor.	
4. Okul gezisini düzenleyen Ozan, öğretmenlerle resmî, arkadaşlarıyla samimi bir dille konuşuyor ve herkesi aynı planda buluşturuyor.	
5. Kardeşinin karnesine bakarken yüzünün düştüğünü gören Sena, onun yanına oturup nasıl hissettiğini soruyor.	
6. Telefon almadan önce Bora fiyatı, pil ömrünü ve kamerayı ayrı ayrı puanlıyor, seçenekleri bu puanlarla karşılaştırıyor.	

Etkinlik 6 · Beş faktör kişilik modeli

Her kişinin davranışlarında tutarlı biçimde görülen özelliğin hangi faktöre en yakın olduğunu yaz: deneyime açıklık · dışa dönüklük · duygusal denge · sorumluluk · uyumluluk.

1. Gülce sınav haftalarında bile soğukkanlı kalır; planlar son anda değişse de paniğe kapılmaz.	
2. Tarık her fırsatta farklı bir mutfaktan yemek dener, alışılmadık müzik türlerini dinlemeyi sever.	
3. Selin ödevlerini ajandasına yazar ve hiçbirini son güne bırakmadan teslim eder.	
4. Okan kalabalık ortamlarda canlanır, yeni tanıştığı insanlarla hemen sohbete girer.	
5. Aslı bir kulüp etkinliğinin malzeme listesini haftalar önce hazırlar, görev dağılımını tek tek takip eder.	
6. Nisa grup çalışmalarında başkalarının ne istediğini sorar; gerekirse kendi fikrinden vazgeçip ortak karara katılır.	

felsefesinifi.com

Cevap Anahtarı

Etkinlik 1: 1. Olgunlaşma · 2. Öğrenme · 3. Hazır bulunuşluk · 4. Büyüme · 5. Öğrenme · 6. Büyüme

Etkinlik 2: 1. Bir bütündür · 2. Genelden özele doğrudur · 3. Bireysel farklılıklar vardır · 4. Baştan ayağa doğrudur · 5. Nöbetleşe devam eder · 6. Yordanabilir bir sıra izler (Uymayanlar: İçten dışa doğrudur, Kritik dönemler vardır)

Etkinlik 3: 1. İleri yetişkinlik · 2. İlk yetişkinlik · 3. Orta ve son çocukluk · 4. Orta yetişkinlik · 5. Bebeklik · 6. İlk çocukluk · 7. Ergenlik

Etkinlik 4: 1. Orta yetişkinlik · 2. İleri yetişkinlik · 3. Erken çocukluk · 4. Ergenlik · 5. Erken yetişkinlik · 6. Orta çocukluk

Etkinlik 5: 1. Ruhsal zekâ · 2. Kristalize zekâ · 3. Akışkan zekâ · 4. Sosyal zekâ · 5. Duygusal zekâ · 6. Analitik zekâ

Etkinlik 6: 1. Duygusal denge · 2. Deneyime açıklık · 3. Sorumluluk · 4. Dışa dönüklük · 5. Sorumluluk · 6. Uyumluluk

felsefesinifi.com